

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ПРИКАРПАТСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ
УНІВЕРСИТЕТ ІМЕНІ ВАСИЛЯ СТЕФАНИКА**

Факультет педагогічний
Кафедра теорії та методики дошкільної і спеціальної
освіти

СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ:

**ВИРОБНИЧА ПРАКТИКА В ГРУПАХ ДІТЕЙ
МОЛОДШОГО ДОШКІЛЬНОГО ВІКУ**

Рівень вищої освіти – перший (бакалаврський)
Освітня програма «Дошкільна освіта»
Спеціальність 012 Дошкільна освіта
Галузь знань 01 Освіта/Педагогіка

Затверджено на засіданні кафедри
теорії та методики дошкільної і
спеціальної освіти
Протокол №1 від 29 серпня 2023 р.

1. Загальна інформація

Назва дисципліни	Виробнича практика в групах дітей молодшого дошкільного віку
Викладач (і)	Кравець Надія Степанівна Круль Лариса Миколаївна
Контактний телефон викладача	0978691513 0992188176
Е-mail викладача	Kravets.nadiia@pnu.edu.ua larysa.krul@pnu.edu.ua
Формат дисципліни	Очний/заочний
Обсяг дисципліни	Самостійна робота – 270 год.
Посилання на сайт дистанційного навчання	https://d-learn.pnu.edu.ua/developer/course/view/6215
Консультації	Очні консультації: згідно розкладу консультацій

2. Анотація до навчальної дисципліни

Виробнича практика в групах дітей молодшого дошкільного віку є невід'ємною складовою системи професійної підготовки педагога. Вона передбачає отримання здобувачами вищої освіти достатнього обсягу практичних знань і навичок роботи майбутніх вихователів.

Під час виробничої практики студенти-практиканти, спираючись на зразки методичних матеріалів та використовуючи настанови методистів, оволодіває основами конструктивно-планувальних, комунікативно-навчальних, організаційних, дослідницьких умінь.

Виробнича практика в групах дітей молодшого дошкільного віку відповідно до навчального плану спеціальності 012 «Дошкільна освіта» і передбачає закріплення набутих здобувачами вищої освіти теоретичних знань щодо виховання та навчання дітей молодшого дошкільного віку під час вивчення навчальних дисциплін.

3. Мета та цілі навчальної дисципліни

Мета практики – сформуванню у майбутніх вихователів уявлення про особливості роботи з дітьми 3-4 років задля їх розвитку, забезпечити оволодіння практичними вміннями комунікації та діяльності з дітьми молодшого дошкільного вікового періоду.

Цілі:

- Закріпити та поглибити знання студентів про вікові особливості та можливості дітей 3-4 років і особливості роботи з ними.
- формувати у майбутніх вихователів вміння спостерігати, аналізувати своєрідність освітнього процесу в групах дітей середнього дошкільного віку, оцінювати його ефективність;

- вчити помічати зміни в розвитку дитини під впливом педагогічних дій, користуватися різними методиками для виявлення фізичного, розумового, морального, естетичного розвитку дітей;
- формувати у здобувачів дошкільної освіти вміння спілкуватися з дітьми означеного віку, організовувати та проводити основні форми роботи та окремі режимні процеси, спостереження, ігри;
- формувати у майбутніх фахівців дошкільної освіти вміння надавати педагогічну допомогу батькам, діти яких не відвідують заклади освіти.

4. Програмні компетентності та результати навчання

Загальні компетентності:

ІК. Здатність розв'язувати складні спеціалізовані завдання та практичні проблеми в галузі дошкільної освіти з розвитку, навчання і виховання дітей раннього і дошкільного віку, що передбачає застосовування загальних психолого-педагогічних теорій і фахових методик дошкільної освіти та характеризується комплексністю та невизначеністю умов.

КЗ-3. Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу.

КЗ-4. Здатність спілкуватися державною мовою як усно, так і письмово.

КЗ-5. Здатність оцінювати та забезпечувати якість виконуваних робіт.

КЗ-6. Здатність до міжособистісної взаємодії.

КЗ-7. Здатність вчитися і оволодівати сучасними знаннями.

КЗ-8. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.

КЗ-9. Здатність здійснення безпечної діяльності.

Фахові компетентності спеціальності:

КС-1. Здатність працювати з джерелами навчальної та наукової інформації.

КС-2. Здатність до розвитку в дітей раннього і дошкільного віку базових якостей особистості (довільність, самостійність, креативність, ініціативність, свобода поведінки, самосвідомість, самооцінка, самоповага).

КС-3. Здатність до розвитку допитливості, пізнавальної мотивації, пізнавальних дій у дітей раннього і дошкільного віку.

КС-4. Здатність до формування в дітей раннього і дошкільного віку первинних уявлень про предметне, природне, соціальне довкілля, властивості і відношення предметів; розвитку самосвідомості («Я» дитини і його місце в довкіллі).

КС-5. Здатність до розвитку в дітей раннього і дошкільного віку мовлення як засобу спілкування і взаємодії з однолітками і дорослими.

КС-6. Здатність до виховання в дітей раннього і дошкільного віку навичок свідомого дотримання суспільно визнаних морально-етичних норм і правил поведінки.

КС-7. Здатність до національно-патріотичного виховання дітей раннього і дошкільного віку (любов до Батьківщини, рідної мови, рідного міста; інтерес і повага до державних символів України, національних традицій, звичаїв, свят, обрядів).

КС-8. Здатність до формування в дітей раннього і дошкільного віку навичок екологічно безпечної поведінки і діяльності в побуті, природі й довкіллі.

КС-9. Здатність до розвитку перцептивних, мнемічних процесів, різних форм

мислення та свідомості в дітей раннього і дошкільного віку.

КС-10. Вміння складати індивідуальну програму розвитку та необхідні для навчання дітей з особливими освітніми потребами документи, бути знайомими з універсальним дизайном в освіті та розумним пристосуванням.

КС-11. Здатність до формування в дітей раннього і дошкільного віку елементарних уявлень про різні види мистецтва і засоби художньої виразності (слово, звуки, фарби тощо) та досвіду самостійної творчої діяльності.

КС-12. Здатність до фізичного розвитку дітей раннього і дошкільного віку, корекції і зміцнення їхнього здоров'я засобами фізичних вправ і рухової активності.

КС-13. Здатність до організації і керівництва ігровою (провідною), художньо-мовленнєвою і художньо-продуктивною (образотворча, музична, театральна) діяльністю дітей раннього і дошкільного віку.

КС-14. Здатність до формування в дітей раннього і дошкільного віку навичок здорового способу життя як основи культури здоров'я (валеологічної культури) особистості.

КС-15. Здатність до індивідуального і диференційованого розвитку дітей раннього і дошкільного віку з особливими освітніми потребами відповідно до їхніх можливостей.

КС-16. Здатність до виховання в дітей раннього і дошкільного віку толерантного ставлення та поваги до інших, попередження та протидії булінгу.

КС-17. Здатність нести відповідальність за 8 прийняття рішень у непередбачуваних умовах праці.

КС-18. Здатність знаходити, опрацьовувати потрібну освітню інформацію та застосовувати її в роботі з дітьми, батьками.

КС-19. Здатність до комунікативної взаємодії з дітьми, батьками, колегами.

КС-20. Здатність до самоосвіти, саморозвитку, до безперервності в освіті для постійного поглиблення загальноосвітньої та фахової підготовки, перетворення набуття освіти в процес, який триває впродовж усього життя людини.

Програмні результати навчання:

ПР-01 Розуміти і визначати педагогічні умови, закономірності, принципи, мету, завдання, зміст, організаційні форми, методи і засоби, що використовуються в роботі з дітьми від народження до навчання у школі; знаходити типові ознаки і специфіку освітнього процесу і розвитку дітей раннього і дошкільного віку.

ПР-02 Розуміти, описувати й аналізувати процеси розвитку, навчання та виховання дітей раннього і дошкільного віку з використанням базових психологічних і педагогічних понять та категорій.

ПР-03 Розуміти природу і знати вікові особливості дітей з різними рівнями розвитку, особливості розвитку обдарованих дітей, індивідуальні відмінності дітей з особливими освітніми потребами.

ПР-04 Розуміти і визначати особливості провідної – ігрової та інших видів діяльності дітей дошкільного віку, способи їх використання в розвитку, навчанні і вихованні дітей раннього і дошкільного віку.

ПР-05 Здійснювати взаємодію в роботі закладу дошкільної освіти, сім'ї та школи. Залучати батьків до організації освітнього процесу з дітьми раннього і дошкільного віку в умовах закладу дошкільної освіти.

ПР-06 Встановлювати зв'язок між педагогічними впливами та досягнутими дітьми результатами.

ПР-07 Планувати освітній процес в закладах дошкільної освіти з урахуванням вікових та індивідуальних можливостей дітей раннього і дошкільного віку, дітей з особливими освітніми потребами та складати прогнози щодо його ефективності.

ПР-08 Вміти складати індивідуальні програми розвитку для дітей з особливими освітніми потребами та необхідні для навчання документи; бути знайомим з універсальним дизайном в освіті та розумним пристосуванням.

ПР-09 Розуміти історію та закономірності розвитку дошкільної освіти. Аналізувати педагогічні системи минулого та творчо трансформувати їх потенціал у сучасний навчально-виховний простір закладу дошкільної освіти.

ПР-10 Бути знайомим з програмою раннього втручання, розуміти можливості опори на нього в подальшій роботі з дітьми з особливими освітніми потребами.

ПР-11 Бути знайомим з ознаками булінгу. Вміти використовувати прийоми попередження та протидії йому.

ПР-12 Будувати цілісний освітній процес з урахуванням основних закономірностей його перебігу. Оцінювати власну діяльність як суб'єкта педагогічної праці.

ПР-13 Здійснювати управління якістю освітнього процесу, керуючись психолого-педагогічним и принципами його організації в системі дошкільної освіти та взаємодії з сім'єю.

ПР-14 Використовувати вміння і навички для збереження та зміцнення психофізичного і соціального здоров'я дітей.

ПР-15 Визначати завдання і зміст різних видів діяльності дітей раннього і дошкільного віку на основі програм дошкільної освіти та знань про культурно-історичний досвід українського народу, загальнолюдські культурні та етико-естетичні цінності.

ПР-16 Проектувати педагогічні заходи із залученням фахівців суміжних галузей, батьків, громадських діячів та ін. для реалізації завдань всебічного розвитку дітей.

ПР-17 Здійснювати суб'єкт-суб'єктну взаємодію і розвивальне міжособистісне педагогічне спілкування з дітьми дошкільного віку та особистісно- і соціально зорієнтоване спілкування з батьками.

ПР-18 Володіти технологіями організації розвивального предметно-ігрового, природно-екологічного, пізнавального, мовленнєвого середовища в різних групах раннього і дошкільного віку.

ПР-19 Збирати та аналізувати дані про індивідуальний розвиток дитини.

ПР-20 Враховувати рівні розвитку дітей при виборі методик і технологій навчання і виховання, при визначенні зони актуального розвитку дітей та створенні зони найближчого розвитку.

ПР-21 Розробляти індивідуальні програми соціалізації й адаптації дітей раннього і дошкільного віку.

ПР-22 Дотримуватись умов безпеки життєдіяльності дітей раннього і дошкільного віку.

5. Організація навчання

Обсяг навчальної дисципліни – 270 год.	
Вид заняття	Загальна кількість годин
лекції	-
семінарські заняття / практичні / лабораторні	-
самостійна робота	270

Ознаки навчальної дисципліни			
Семестр	Спеціальність	Курс (рік навчання)	Нормативний / вибіркового
5	012 Дошкільна освіта	третій	нормативний

Тематика навчальної дисципліни			
Тема	кількість год.		
	лекції	заняття	сам. роб
Тема 1. ЗМ 1. Навчальна діяльність.	-	-	70
Тема 2. ЗМ 2. Виховна діяльність.	-	-	70
Тема 3. ЗМ 3. Методична діяльність.	-	-	70
Тема 4. ЗМ 4 Дослідницька діяльність.	-	-	60
ЗАГ.:	-	-	270

6. Система оцінювання навчальної дисципліни

Загальна система оцінювання навчальної дисципліни	Оцінювання здійснюється за національною на ECTS шкалою оцінювання на основі 100-бальної системи. (Див.: Положення про порядок організації та проведення оцінювання успішності здобувачів вищої освіти Прикарпатського національного університету ім. Василя Стефаника (введено в дію наказом ректора № 309 від 19.05.2023 р.) https://nmv.pnu.edu.ua/wp-content/uploads/sites/118/2023/05/otzinnuvannja-uspishnosti.pdf Вид контролю – залік.
Умови допуску до підсумкового контролю	Виконання плану виробничої практики, оформлення звітних матеріалів виробничої практики.

Підсумковий контроль	Форма контролю – залік. Форма здачі – звітні матеріали виробничої практики, захист виробничої практики.
----------------------	--

7. Політика навчальної дисципліни

<p>1. <u>Письмові роботи</u> виконуються відповідно до тематики, зазначених у силабусі.</p> <p>2. <u>Академічна доброчесність</u>. Викладання навчальної дисципліни та взаємодія із здобувачем освіти ґрунтуються на основі положень та принципів академічної доброчесності, що регламентують діяльність здобувачів освіти та науково-педагогічних працівників: Кодекс честі Прикарпатського національного університету імені Василя Стефаника; Положення про Комісію з питань етики та академічної доброчесності Прикарпатського національного університету імені Василя Стефаника; Положення про запобігання академічному плагіату в Прикарпатському національному університеті імені Василя Стефаника. Ознайомитися з цими положеннями та документами можна за посиланням: https://pnu.edu.ua/положення-про-запобігання-плагіату/.</p> <p>3. <u>Відвідування занять</u>. Пропуски практики відпрацьовуються. Здобувач вищої освіти зобов'язаний відпрацювати пропущене заняття відповідно до «Порядку організації та проведення оцінювання успішності здобувачів вищої освіти Прикарпатського національного університету імені Василя Стефаника» (введено в дію наказом ректора №799 від 26.11.2019 р.; із внесеними змінами наказом № 309 від 19 травня 2023 р.). Порядок та організація контролю знань здобувачів вищої освіти визначаються «Положенням про організацію освітнього процесу та розробку основних документів з організації освітнього процесу в Прикарпатському національному університеті імені Василя Стефаника» введеного в дію наказом ректора № 447 від 24 липня 2015 р.; із внесеними змінами наказом ректора № 309 від 19 травня 2023 р.). https://nmv.pnu.edu.ua/wp-content/uploads/sites/118/2023/05/organizatsia-osvitnjogo-protsesu.pdf та «Порядку організації та проведення оцінювання успішності здобувачів вищої освіти Прикарпатського національного університету імені Василя Стефаника» (введено в дію наказом ректора № 799 від 26.11.2019 р.; із внесеними змінами наказом № 309 від 19 травня 2023 р.) https://nmv.pnu.edu.ua/wp-content/uploads/sites/118/2023/05/otzinnuvannja-uspishnosti.pdf.</p> <p>4. <u>Неформальна освіта</u>. Результати неформальної освіти зараховуються згідно «Положення про визнання результатів навчання, здобутих шляхом неформальної освіти в Прикарпатському національному університеті імені Василя Стефаника» https://nmv.pnu.edu.ua/wp-content/uploads/sites/118/2022/11/neformalna-osvita.pdf</p>

8. Рекомендована література

1. Базовий компонент дошкільної освіти України (Державний стандарт дошкільної освіти) нова редакція: URL: https://mon.gov.ua/storage/app/media/rizne/2021/12.01/Pro_novu_redaktsiyu%20Bazovoho%20komponenta%20doshkilnoyi%20osvity.pdf
2. Білан О. І. Програма розвитку дитини дошкільного віку «Українське дошкілля» / О. І. Білан; за заг. ред. О. В. Низковської. Тернопіль : Мандрівець, 2017. 256 с.
3. Гавриш Н. Впроваджуємо Базовий компонент дошкільної освіти (нова редакція). *Дошкільне виховання*. 2021. № 3. С. 3 – 8.
4. Дитина : Освітня програма для дітей від двох до семи років / наук. кер. проекту: В. О. Огнев'юк ; авт. кол. Г. В. Беленька, О. Л. Богініч, Н. І. Богданець-Білоskalенко [та ін.]; наук. ред.: Г. В. Беленька, М. А. Машовець ; Мін. осв. і науки України, Київ. ун-т ім. Б. Грінченка. Київ : Київ. ун-т ім. Б. Грінченка, 2016. 304 с.
5. Дошкільна освіта. Наскрізна програма практик: навчальні матеріали, методичні рекомендації, схеми занять. Навчально-методичний посібник (для спеціальності 012 Дошкільна освіта) / Розробники: Котелянець Н. В., Горська О. О., Мартін А. М., Демченко Ю. М., Нікітіна О. О., Кіндей Л. Г., Жигора І. В., Вдовенко В. В., Радул О. С., Цуканова Н. М., Баранюк І. Г., Шарапова Т. А., Міненко О. О. / Упорядники: О. О. Нікітіна, О. О. Горська. ЦДПУ імені Володимира Винниченка. Дніпро : Середняк Т. К., 2021. 192 с.
6. Ігротека вихователя ДНЗ. Система розвивальних ігор для дітей 4-5-ти років. Середня група: посібник. Харків. 2017. 144 с.
7. Кирста Н. Р., Матішак М.В. Методичні рекомендації до організації виробничої практики у закладах дошкільної освіти для здобувачів IV курсу першого (бакалаврського) рівня вищої освіти (денна і заочна форми навчання). Івано-Франківськ, 2019. 32 с.
8. Кирста Н. Р., Скоморовська І. А. Методичні рекомендації до організації навчальної практики у закладах дошкільної освіти для здобувачів II курсу першого (бакалаврського) рівня вищої освіти (денна і заочна форми навчання). Івано-Франківськ, 2019. 18 с.

9. Концепція освіти дітей раннього та дошкільного віку / Національна академія педагогічних наук України. Київ : ФОП Ференець В.Б., 2020. 44 с.

10 Педагогічний супровід практичної підготовки студентів спеціальності 012 Дошкільна освіта: навч.-метод. посіб. / МОН України, Уманський держ. пед. ун-т імені Павла Тичини; уклад.: Т. М. Дука, І. Ю. Підлипняк. Умань: Візаві, 2020. 120 с.

11. Положення про організацію та проведення практики у ДВНЗ

«Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника». URL: https://vvnpu.pnu.edu.ua/wp-content/uploads/sites/128/2018/05/pol_pro.pdf

12. Положення про проведення практики студентів вищих навчальних закладів України. URL : <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0035-93>

13.

10. Концепція освіти дітей раннього та дошкільного віку / Національна академія педагогічних наук України. Київ : ФОП Ференець В.Б., 2020. 44 с.

11. Педагогічний супровід практичної підготовки студентів спеціальності 012 Дошкільна освіта: навч.-метод. посіб. / МОН України, Уманський держ. пед. ун-т імені Павла Тичини; уклад.: Т. М. Дука, І. Ю. Підлипняк. Умань: Візаві, 2020. 120 с.

12. Положення про організацію та проведення практики у ДВНЗ «Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника». URL: https://vvnpu.pnu.edu.ua/wp-content/uploads/sites/128/2018/05/pol_pro.pdf

11. Положення про проведення практики студентів вищих навчальних закладів України. URL : <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0035-93>

Викладачі: Кравець Н.С.

Круль Л. М.